Co dalej z „Czystym Powietrzem”? Spotkanie zespołu środowiskowego KWRziST

Kategoria: Aktualności
Opublikowano: sobota, 30, lipiec 2022 18:22
Adrian Pokrywczyński
Odsłony: 457

W czwartek 28 lipca odbyło się specjalne posiedzenie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Dotyczyło ono programu „Czyste Powietrze” i innych działań dotyczących jakości powietrza.

Posiedzenie otworzyła sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Małgorzata Golińska, która na wstępie stwierdziła, że program cieszy się dużą popularnością od samego początku funkcjonowania. Według jej słów, resort środowiska wraz z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pracuje nad zmianami programu.

Wiceprezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Dominik Bąk przedstawił prezentację na temat funkcjonowania programów mających na celu polepszenie stanu czystości powietrza w kraju.

Jak wynika z informacji Funduszu, do tej poru 83% gmin skorzystało z programu Czyste Powietrze. Wśród interesariuszy programu wymieniono także banki komercyjne, które włączono do programu w 2021 r. Wśród innych zmian, które zaszły na przestrzeni lat w funkcjonowaniu programu, NFOŚiGW wymieniło m.in. zwiększenie progów dochodowych do dofinansowania, rezygnacja z dotacji na zakup pieców węglowych i wprowadzenie dotacji z prefinansowaniem od 2022 r.

Przedstawiono statystyki programu. Wynika z nich, że do 22 lipca 2022 r. złożono 473 828 wniosków na kwotę 8 569 521 231 zł. Podpisano 401 634 umowy na łączną kwotę 6 930 307 150 zł dofinansowania. Tempo składania wniosków w ostatnim czasie wiceprezes Bąk ocenił na około 3,5 tys. tygodniowo.

Fundusz przedstawił jakie kroki podjęto by zachęcać gminy do udziału w programie Czyste Powietrze. Począwszy od drugiego kwartału bieżącego roku m.in. zwiększono kwotę na prowadzenie punktu konsultacyjno-finansowego, wprowadzono dodatkową pozycję w ramach ryczałtu za złożone wnioski i zaktualizowano katalog kosztów kwalifikowalnych. Przedstawiono też wyniki pierwszego rankingu gmin uczestniczących w programie. Najlepsze z nich otrzymały do podziału 16 mln zł na promocję termomodernizacji i wymiany pieców - zostanie ona rozdzielona pomiędzy te samorządy gminne, które w rankingu osiągnęły najwyższą wartość wskaźnika udziału. Przyjęto, że środki będą skierowane do ok. 30% wszystkich gmin, które zawarły porozumienie ws. wdrażania programu „Czyste Powietrze” do 31 marca 2022 r. Zgodnie z przyjętym wyliczeniem wskaźników aktywności gmin – wskazuje się 625 gmin, które mają wskaźnik zaangażowania powyżej 3,70% i kwalifikują się do dofinansowania. Kwota dodatkowego finansowania wynosi zatem 25 600 zł na każdą z tych gmin. Najwyższy wskaźnik – 16,40% liczby budynków osiągnęła gmina Boronów z województwa śląskiego.

Zasygnalizowano również zmiany jakie planuje wprowadzić się w programie. Wymieniono wśród nich: wprowadzanie zachęt finansowych do kompletnej termomodernizacji budynków; urealnienie wysokości kosztów kwalifikowalnych w stosunku do obecnie panujących cen; podniesienie maksymalnych kwot dotacji; wyliczanie dotacji od kosztów netto; podniesienie intensywności dofinansowania przedsięwzięcia; możliwość zakupu kotła na biomasę o obniżonej emisyjności w budynku podłączonym do sieci gazowniczej.

Przedstawiciele NFOŚiGW przedstawili też założenia dwóch innych programów. Nowy program „Ciepłe mieszkanie” ma być skierowany do osób, które mieszkają w budynkach wielorodzinnych bez centralnego systemu ogrzewania i korzystają z indywidualnego źródła ciepła na paliwa stałe. Budżet programu to 1,4 mld zł. Najwyższy poziom dofinansowania to 90% kosztów kwalifikowalnych, nie więcej niż 37 500 zł.

Phoca PDF

Program ma działać w latach 2022-2026. Będzie on wspierać zastosowanie: kotła gazowego kondensacyjnego, kotła na pellet drzewny o podwyższonym standardzie, ogrzewania elektrycznego, pompy ciepła powietrze/woda lub pompy ciepła powietrze/powietrze albo podłączenie lokalu do wspólnego efektywnego źródła ciepła. Dodatkowo możliwe będzie wykonanie instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, wymiana okien i drzwi, wykonanie wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła. Kosztem kwalifikowanym w programie będzie także przygotowanie dokumentacji projektowej przedsięwzięcia

Z kolei program STOP SMOG to program skierowany do gmin położonych na obszarze, gdzie obowiązuje tzw. uchwały antysmogowe. Przeznaczony jest na wymianę lub likwidację wysokoemisyjnych źródeł ciepła na niskoemisyjne, termomodernizację jednorodzinnych budynków mieszkalnych, podłączenie ich do sieci ciepłowniczej lub gazowej. Do programu przystąpiło do chwili obecnej 16 gmin, największym beneficjentem jest Kraków. Niedługo ma zostać podpisane porozumienie z Warszawą i Gdańskiem.

Po prezentacji odbyła się dyskusja z przedstawicielami samorządów.

Na pytanie o to, czy planuje się, że program STOP SMOG może objąć również budynki wielorodzinne lub mieszkania komunalne odpowiedź funduszu była przecząca. Zasugerowano natomiast, że prawdopodobnie zostaną zwiększone kwoty dofinansowań.

Starosta malborski Mirosław Czapla - przedstawiciel Związku Powiatów Polskich zauważył, że dofinansowania w Czystym Powietrzu dotyczą domów jednorodzinnych z najniższymi dochodami. Tymczasem powinny być warunki równe dla wszystkich. Program Czyste Powietrze nadal nie doczekał się też urealnienia kosztów pod kątem inflacji. Według niego tempo programu również jest za małe. Zasugerował również, że dofinansowania mogłyby być kierowane również bezpośrednio do osób samodzielnie prowadzących prace ocieplające własne domy bez udziału firm.

Mariusz Marszał ze Związku Gmin Wiejskich RP zaproponował, by po modyfikacji programu uwzględnić budynki, które są pokryte azbestem. Zauważył, że zwiększanie poziomu dofinansowania nie jest rozwiązaniem do zachęcenia do udziału – są zaś nimi progi dochodowe, które powinny zostać podwyższone. W swoim wystąpieniu zwrócił uwagę, że uchwalenie dodatku węglowego uderza w program Czyste Powietrze i podobne, a osoby, które w nich uczestniczyły będą poszkodowane – pieniądze przeznaczone na dodatek można by przeznaczyć na dalszą termomodernizację w całym kraju. W Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków ludzie, którzy wskazali na inne źródła ocieplania, ale zostawili również piece węglowe, zgłaszają teraz zmiany powrotne, po to, by otrzymać dodatek węglowy.

Stanisław Bodys - burmistrz Rejowca Fabrycznego, współprzewodniczący zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska zasugerował, że prefinansowanie powinno obejmować wszystkie progi dochodowe. Pochwalił również współpracę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie przy realizacji programu.

Katarzyna Szymczak-Pomianowska reprezentująca Unię Metropolii Polskich i miasto Wrocław, poinformowała, że w lokalnym programie Kawka miasto w 100% dofinansowywało wymianę pieców, warto więc rozważyć taki poziom dofinansowania dla najuboższych w programie Czyste Powietrze, rozszerzając ogólnie próg dochodowy. Rząd powinien rozważyć też do programu dopuszczenie najemców komunalnych.

Phoca PDF

Kategoria: Aktualności
Opublikowano: sobota, 30, lipiec 2022 18:22
Adrian Pokrywczyński
Odsłony: 457

Przedstawiciele Funduszu odnosząc się do powyższych głosów poinformowali, że z założenia program profiluje potencjalnych beneficjentów, więc progi dochodowe zostaną zachowane. Program ma iść natomiast w tym kierunku promocji termomodernizacji. Dla budynków wielolokalowych jest zaś **„**Ciepłe mieszkanie**”**. Jeśli chodzi o tempo w skali kraju, to zauważono, że beneficjenci muszą sami zgłosić się do programu, ponieważ nie jest on przymusowy. Całkowite finansowanie w przypadku trzeciego progu dochodowego jest co jakiś czas rozważane, ale nie będzie takiego rozwiązania w najbliższym czasie. Zasugerowano jednak, że Czyste Powietrze nie wyklucza dofinansowania pozostałej części kosztów innymi programami grantowymi czy pożyczkowymi, dzięki czemu na inwestycje beneficjent nie musi, przy odpowiednim finansowaniu, wykładać swoich pieniędzy. Jeśli chodzi o prefinansowanie beneficjentów indywidualnych, to brano pod uwagę takie rozwiązanie, natomiast z perspektywy rozliczeń, łatwiej jest kontrolować podmioty profesjonalne, które wykonują prace. Nie wykluczono jednak modyfikacji programu pod tym kątem, zwłaszcza jeśli samorządy przedstawiłyby pomysł jak to rozwiązać. Przyznano natomiast, że do poprawy pozostaje kwestia szybkości rozliczenia wniosków.

Phoca PDF